

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. In homine contraria, & omni ætate, morborum pericula esse debere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

ritur. Paulò hæc clariùs scribit Lactantius, dum ait: *Queruntur, hominem morbis & immatura morti esse subiectum. Indignantur videlicet, non Deos se esse natos. Minime, inquit; sed ex hoc ostendimus, hominem nulla providentia esse factum, quòd aliter fieri debuit. Quid si ostendero, id ipsum magna ratione provisum esse, ut morbis vexari posses, & vita sepe in medio cursu sui spatio rumperetur? Cùm enim Deus animal, quod fecerat, sua sponte ad mortem transire cognovisset, ut mortem ipsam, qua est dissolutio natura, capere posses; dedit ei fragilitatem, qua morti aditum ad dissoluendum animal inueniret. Nam si eius roboris fieret, ut ad eum morbus & egritudo adire non posses; ne mors quidem posses; quoniam mors sequela morborum est. Hæc ille.*

Chrysippus autem loco citato. *Nihil est prorsus istis, inquit, imperitius, nihil inspidius, qui opinantur, bona esse potuisse, si non essent itidem mala: nam quum bona malis contraria sint; utraq; necessarium est opposita inter sese, & quasi mutuo aduersòq; fulta nisu consistere. nullum adèò contrarium esse sine contrario altero. quo enim patet iustitia sensus esse posses, nisi essent iniurie? aut quid aliud iustitia est, quàm iniustitia privatio, sens oppositio? quia iniustitia potius iustitia privatio est appellanda. Quid item fortitudo intelligi posses, nisi ex ignavia oppositione? quid continentia nisi ex intemperantia? quo item modo prudentia esset, nisi foret contra imprudentia? proinde, inquit, homines stulti, cur non hoc etiam desiderant, ut veritas sit, & non sit mendaciù? namq; inde sunt bona & mala, felicitas, & infortunitas, dolor & voluptas. Alterum enim ex altero, sicuti Plato ait, verticibus inter se contrarijs deligatum est. sustuleris unum; abstuleris utrumq;. Ita ferè etiam argumentatur Christianus Cicero. *Immatura mors quo modo abesset ab eo, cui esset constituta natura? Nempe nullum hominem mori volunt, nisi cùm centesimum aetatis compleuerit annum? Quomodo illis, in tanta repugnantia rerum ratio poterit constare? Ut enim ante annos centum mori quisq; non possit; aliquid illi roboris, quod sit immortale, tribuendum est. Quo concesso, necesse est, condicionem mortis excludi. Id autem ipsum cuiusmodi potest esse, quod hominem contra morbos, & ictus extraneos solidum, atq; inexpugnabilem faciat? Cùm enim constet ex ossibus, & nervis, & visceribus, & sanguine; quid horum potest esse tam firmum, ut fragilitatem repellat ac mortem? Ut igitur homo non dissolubilis sit ante illud tempus, quod illi putant.**

Lactant. lib. de opificio Dei. cap. 4.

II.

Gell lib. 6. cap. 1.

Lactant. loc. cit.

oportuisse constitui; ex qua ei materia corpus attribuent? Fragilia sunt omnia, qua videri, ac tangi possunt. Superest ut aliquid ex caelo peccant; quoniam in terra nihil est, quod non sit infirmum. Cum ergo homo sic formandus esset a Deo, ut mortalis esset aliquando; res ipsa exigebat, ut terreno & fragili corpore fingeretur. Necessesse est igitur, ut mortem recipiat, quando libet; quoniam corporalis est: corpus enim, quodlibet solubile atq; mortale est. Stultissimi ergo sunt, qui de morte immatura queruntur; quoniam natura condicio locum illi facit. Ita consequens erit, ut morbis quoq; subiectus sit, neq; enim patitur natura, ut abesse possit infirmitas ab eo corpore, quod idcirco non solidum, firmumq; natum est, ut aliquando soluendum sit. Sed putamus fieri posse, quemadmodum volunt, ut homo non in ea condicione nascatur, qua morbo mortis subiectus sit, nisi peracto aetatis suae spatio, ad ultimam processerit senectutem. Non igitur vident si ita sit constitutum quid sequatur; hominem utiq; certo tempore mori nullo modo posse: sed si prohiberi ab altero vultu potest, mori poterit. res igitur exigat, ut homini, qui ante certum diem mori non potest, ciborum alimentis, quia subtrahi possunt, opus non sit: si opus cibo non erit, iam non homo ille sed Deus fiat. Ergo (ut superius dixi) qui de fragilitate hominis queruntur, id potissimum queruntur, quod non immortales & sempiterni sint nati. Homo, nisi senex, mori non debet. Nempe ideo non debet, quia Deus non est. Atqui mortalitas non potest cum immortalitate coniungi: si enim mortalis est in senectute, immortalis in adolescentia esse non potest; nec est ab eo condicio mortis aliena, qui quandoq; moriturus est; nec ulla immortalitas est, cui sit terminus constitutus. Ita fit, ut & immortalitas exclusa in perpetuum, & ad tempus recepta mortalitas, hominem constituat in ea condicione, ut sit in qualibet aetate mortalis. Quadrat igitur necessitas undiq; nec debuisse aliter fieri, nec fas fuisse.

III.

Duas sedes condidit Deus, cum Mundum fabricaret, caelum & terram. Caelo tamquam domicilio nobiliori incolas dedit corruptionis expertes: in terra posuit homines, qui sunt ex terra, quiq; genus suam, sicut & cetera animalia, per generationem propagarent. Ut ergo locus successoribus fieret, necesse erat tolli antecessores, ne terrarum angustiae nimium implerentur. Hinc naturae providentia exigit, ut omnia, quae sub caelo generantur, vicissim subiant corruptioni. Quod non necesse est in Angelis, qui
quia